

ZPRÁVA O DOPORUČENÍCH PRO ŘÍZENÍ A PRAXI

Obsah

1. Úvod	3
2. Metodika výzkumu	7
3. Výsledky průzkumu	12
3.1. Poskytování vzdělávání dospělým	12
3.2. Aktualizace digitálních a andragogických dovedností	18
3.3. Alternativní a kreativní modely	24
3.4. Postoje dospělých s nízkou kvalifikací	30
4. Hlavní zjištění fokusních skupin	35
5. Nástroje pro opětovné zapojení dospělých do vzdělávání	42
6. Nástroje pro zapojení dospělých do celoživotního učení	43
7. Nástroje pro udržení soustředění dospělých účastníků vzdělávání	44
8. Digitální nástroje ve vzdělávání dospělých	45
9. Doporučení pro odpovědné osoby	46
10. Závěr	52

1. ÚVOD

Cílem projektu „One Step Up“ programu Erasmus+ je revoluce ve vzdělávání dospělých v celé Evropě prostřednictvím identifikace a zavádění osvědčených postupů, inovativních nástrojů a účinných strategií pro zapojení dospělých s nízkou kvalifikací do celoživotního vzdělávání. Tato obsáhlá zpráva přináší poznatky z fokusních skupin a průzkumu provedeného v osmi zemích: Litvě, Francii, Polsku, České republice, Irsku, Portugalsku, Kypru a Chorvatsku. Hlavním cílem je vytvořit inkluzivní a efektivní systém vzdělávání dospělých, který řeší jedinečné problémy, jimž čelí dospělí s nízkou kvalifikací, a podporuje kontinuální vzdělávání.

Toto shrnutí shrnuje klíčová zjištění a doporučení projektu „One Step Up“ a poskytuje tvůrcům politik plán pro zlepšení systémů vzdělávání dospělých v celé Evropě.

Vzdělávání dospělých hraje klíčovou roli při podpoře osobního a profesního rozvoje, neboť nabízí jednotlivcům možnost získat nové dovednosti, rozšířit si znalosti a zlepšit své možnosti uplatnění na trhu práce. To má zásadní význam zejména pro dospělé s nízkou kvalifikací, kteří často čelí významným překážkám v přístupu ke vzdělávacím příležitostem. Mezi tyto překážky mohou patřit finanční omezení, nedostatek času kvůli pracovním a rodinným povinnostem, omezená dostupnost vhodných kurzů a někdy i nedostatek sebedůvěry nebo motivace vrátit se do vzdělávacího prostředí, které mohlo být dříve zastrášující nebo nedostupné.

Osobní rozvoj: Vzdělávání dospělých posiluje osobní růst a seberealizaci. Umožňuje jednotlivcům dosahovat jejich osobních cílů, zlepšovat kvalitu jejich života a účinněji přispívat k rozvoji jejich rodin a komunit. Celoživotní vzdělávání podporuje kritické myšlení, sebedůvěru a schopnost přizpůsobit se měnícím se okolnostem.

Profesní rozvoj: Na rychle se vyvíjejícím trhu práce je neustálé vzdělávání nezbytné pro udržení zaměstnatelnosti. Vzdělávání dospělých poskytuje příležitosti k získání nových dovedností, zdokonalení stávajících a získání kvalifikace, která může vést k lepším pracovním vyhlídkám a kariéernímu postupu. To je obzvláště důležité v odvětvích, která procházejí technologickými změnami a vyžadují, aby pracovníci byli neustále v obraze s nejnovějším vývojem.

Sociální začlenění: Vzdělávání dospělých podporuje sociální začlenění tím, že poskytuje vzdělávací příležitosti marginalizovaným skupinám, včetně dospělých s nízkou kvalifikací. Pomáhá překlenout rozdíly mezi různými socioekonomickými skupinami tím, že všem nabízí možnost zlepšit si svůj vzdělávací status a plně se zapojit do společnosti.

Tato zpráva je strukturována tak, aby poskytla podrobnou analýzu postupů vzdělávání dospělých v zúčastněných zemích a zaměřila se na tyto klíčové oblasti:

- **Hlavní zjištění výzkumu:** Výzkum provedený v rámci projektu „One Step Up“ poukazuje na různé přístupy ke vzdělávání dospělých v osmi evropských zemích. Klíčová zjištění ukazují, že i když jsou přijímány inovativní a flexibilní modely vzdělávání, přetrvávají běžné překážky, jako jsou finanční omezení, nedostatky v digitální gramotnosti a sociální stigma.
- **Nástroje pro opětovné zapojení dospělých do vzdělávání:** Pro opětovné zapojení dospělých, kteří vypadli ze vzdělávacího systému, je zapotřebí přizpůsobených přístupů. Zpráva pojednává o různých nástrojích a strategiích, které se osvědčily při návratu dospělých do vzdělávání. Patří mezi ně využívání praktických aplikací, komunitních vzdělávacích iniciativ a flexibilních časových plánů, které umožňují přizpůsobit se zaneprázdněnému životu dospělých studentů.
- **Nástroje pro zapojení dospělých do celoživotního učení:** Udržení zapojení do celoživotního učení je zásadní pro neustálý osobní a profesní rozvoj. Zpráva zkoumá nástroje a metody, které pomáhají udržet zájem a motivaci dospělých studentů po dlouhou dobu. Patří sem společné semináře, sociální platformy pro učení a personalizované vzdělávací cesty.
- **Nástroje pro udržení soustředění dospělých účastníků vzdělávání:** Pro zajištění toho, aby se dospělí účastníci vzdělávání soustředili a věnovali studiu, je důležité používat strategie, které zabraňují únavě a udržují zájem. Zpráva uvádí účinné techniky, jako jsou krátké doby učení, sebehodnocení a pravidelné přestávky. Zdůrazňuje také význam interaktivních činností a jasných cílů výuky.

- **Digitální nástroje ve vzdělávání dospělých:** Integrace digitálních nástrojů do vzdělávání dospělých je klíčovým tématem celé zprávy. Pojednává o výhodách e-learningových platforem, interaktivních médií a programů podporovaných umělou inteligencí. Tyto nástroje poskytují flexibilitu a dostupnost, což dospělým účastníkům vzdělávání usnadňuje zapojení do vzdělávacího obsahu.

Projekt „One Step Up“ zdůrazňuje zásadní potřebu inovativních a flexibilních přístupů ve vzdělávání dospělých. Realizací doporučení uvedených v této zprávě mohou tvůrci politik vytvořit inkluzivnější a efektivnější vzdělávací systémy, které podporují celoživotní učení a umožňují dospělým s nízkou kvalifikací plně rozvinout svůj potenciál. Cílem této zprávy je sloužit jako cenný zdroj informací pro vzdělavatele, tvůrce politik a zúčastněné strany zapojené do vzdělávání dospělých a poskytnout jim plán pro zlepšení vzdělávacích příležitostí a podporu kultury neustálého osobního a profesního rozvoje.

2. METODIKA VÝZKUMU

V rámci projektu „One Step Up“ byla použita komplexní a mnohostranná výzkumná metodika s cílem shromáždit podrobné údaje o postupech, nástrojích a strategiích vzdělávání dospělých v osmi evropských zemích: Litvy, Francie, Polska, České republiky, Irska, Portugalska, Kypru a Chorvatska. Tato metodika kombinovala kvalitativní a kvantitativní výzkumné metody, včetně fokusních skupin, desk research a srovnávací analýzy.

Fokusní skupiny

1. Výběr účastníků:

- V každé zemi byly uspořádány fokusní skupiny s účastníky vybranými na základě jejich zkušeností a zapojení do vzdělávání dospělých. Jednalo se o kombinaci odborníků z praxe, tvůrců politik a dospělých studentů s nízkou kvalifikací.

Do fokusních skupin v osmi zemích se zapojilo celkem 59 účastníků:

- V Litvě se fokusní skupiny zúčastnilo 11 účastníků, včetně odborníků z praxe a tvůrců politik v oblasti vzdělávání dospělých.
- Francie: Ve Francii se fokusní skupiny zúčastnilo 6 účastníků, mezi nimiž byli odborníci na vzdělávání dospělých, tvůrci politik a nízkokvalifikovaní účastníci vzdělávání dospělých.
- Polsko: V Polsku měla fokusní skupina 6 účastníků, především vzdělavatelů dospělých a zástupců vzdělávacích institucí.
- Česká republika: V České republice se fokusní skupiny zúčastnilo 10 účastníků se zaměřením na vzdělavatele dospělých.
- Irsko: V Irsku měla fokusní skupina 5 účastníků, včetně regionálních vzdělavatelů dospělých, kteří pracují s dospělými s nízkou kvalifikací.

- Portugalsko: Fokusní skupina v Portugalsku zahrnovala 6 odborníků pracujících ve vzdělávání dospělých.
- Kypr: Kyperská fokusní skupina zahrnovala 10 účastníků se zaměřením na vzdělavatele a zástupce vzdělávacích institucí.
- Chorvatsko: V Chorvatsku se fokusní skupina skládala z 5 účastníků, odborníků z praxe v oblasti vzdělávání dospělých.

Každá fokusní skupina byla strukturována tak, aby umožnila hloubkovou diskusi o osvědčených postupech, inovativních nástrojích, strategiích zapojení, výzvách a politických doporučeních v oblasti vzdělávání dospělých.

Tato různorodá skupina účastníků poskytla širokou škálu pohledů, což obohatilo zjištění a zajistilo, že získané poznatky reprezentují různé kontexty a zkušenosti v rámci vzdělávání dospělých.

2. Struktura fokusních skupin:

- Fokusní skupiny byly strukturovány tak, aby umožnily otevřené a hluboké diskuse o různých aspektech vzdělávání dospělých. Každé zasedání zahrnovalo části věnované osvědčeným postupům, inovativním nástrojům, strategiím zapojení, výzvám a politickým doporučením.
- Moderátoři řídili diskuse a zajišťovali, aby všichni účastníci měli možnost přispět a aby se rozhovory soustředily na klíčová témata.

3. Sběr dat:

- Diskuse byly nahrávány a přepisovány, aby byly zachyceny nuance rozhovorů.
- Zpětná vazba účastníků byla zdokumentována a analyzována s cílem identifikovat společná témata a jedinečné postřehy.

- Zvláštní pozornost byla věnována specifickým potřebám a zkušenostem dospělých s nízkou kvalifikací, čímž bylo zajištěno, že jejich hlasy budou do zjištění výrazně zahrnuty.

Průzkum

1. Přehled literatury:

- Bylo provedeno komplexní přezkoumání existující literatury o vzdělávání dospělých, včetně akademických prací, politických dokumentů, hodnocení programů a zpráv mezinárodních organizací.
- Přehled literatury poskytl teoretický rámec pro analýzu a pomohl kontextualizovat zjištění fokusní skupiny.

2. Srovnávací analýza:

- Desk research zahrnoval srovnávací analýzu programů a politik vzdělávání dospělých v osmi zemích.
- Analýza se zaměřila na identifikaci podobností a rozdílů v přístupech, výzvách a výsledcích.

- Klíčové oblasti, na které se zaměřila, zahrnovaly národní programy pro aktualizaci digitálních a andragogických dovedností, zapojení dospělých s nízkou kvalifikací a inovativní modely výuky.

3. Zdroje dat:

- Údaje byly získány z důvěryhodných a relevantních zdrojů, včetně vládních publikací, vzdělávacích institucí a nevládních organizací.
- Výzkumný tým se ujistil, že všechna data jsou aktuální a přesně reprezentují současný stav vzdělávání dospělých v jednotlivých zemích.

Analýza dat obsahovala tematickou analýzu, syntézu zjištění a validaci.

1. Tématická analýza:

- Data z ohniskových skupin a desk research byla analyzována pomocí tematické analýzy, která spočívala v identifikaci, analýze a vykazování vzorců v datech.
- Témata byla rozdělena do klíčových oblastí, jako jsou osvědčené postupy, nástroje pro zapojení, problémy a politická doporučení.

2. Syntéza zjištění:

- Zjištění z fokusních skupin a desk research byla shrnuta tak, aby poskytla ucelený přehled o praxi vzdělávání dospělých v zúčastněných zemích.
- Tato syntéza umožnila identifikovat zastřešující trendy a vypracovat doporučení pro jednotlivé země.

3. Ověřování:

- Předběžná zjištění byla předána účastníkům fokusní skupiny a dalším zúčastněným stranám k ověření. Zpětná vazba byla využita k upřesnění analýzy a zajištění přesnosti a relevance závěrů.

Etické aspekty a omezení

Projekt „One Step Up“ se řídil přísnými etickými pravidly, aby byla zajištěna integrita výzkumu. Od všech účastníků fokusních skupin byl získán informovaný souhlas a byli plně informováni o účelu studie, metodách, využití dat a svých právech. Tato transparentnost podpořila prostředí důvěry a otevřenosti.

Důvěrnost byla prvořadá. Identita účastníků a jejich osobní údaje byly anonymizovány, aby byla umožněna svobodná a upřímná diskuse bez obav z následků. Všechna data, včetně nahrávek a přepisů, byla bezpečně uložena a přístupná pouze výzkumnému týmu, čímž byla zachována integrita shromážděných údajů.

Transparentnost vůči účastníkům byla zachována v průběhu celého výzkumného procesu. Účastníci byli průběžně informováni o průběhu studie a o tom, jak byly jejich příspěvky využity, což posilovalo etické základy a podporovalo spolupráci.

Navzdory komplexnímu přístupu je třeba přiznat určitá omezení. Relativně malý vzorek ohniskových skupin nemusí plně reprezentovat širší populaci dospělých studentů a vzdělavatelů, což vyžaduje opatrnost při interpretaci zjištění. Rozsah desk research nemusel zachytit všechny relevantní programy, zejména ty lokalizované nebo nově vytvořené, čímž mohly vzniknout mezery v údajích. Kulturní rozdíly mezi zúčastněnými zeměmi by také mohly ovlivnit zjištění, což by komplikovalo přímé srovnávání a zobecňování.

Závěrem lze říci, že ačkoli projekt „One Step Up“ využíval spolehlivou a etickou metodiku, je pro pochopení kontextu a použitelnosti výsledků výzkumu zásadní uvědomit si tato omezení. Kombinace diskusí ve fokusních skupinách a rozsáhlého desk research poskytla cenné poznatky a informovaná politická doporučení, což zajistilo, že zjištění jsou spolehlivá a relevantní pro zlepšení postupů a politik v oblasti vzdělávání dospělých.

3. VÝSLEDKY PRŮZKUMU

3.1. POSKYTOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝM

Součástí projektu „One Step Up“ byla komplexní srovnávací analýza nabídky vzdělávání dospělých v zúčastněných zemích. Tato analýza se zaměřila na identifikaci národních programů a iniciativ specificky zaměřených na dospělé s nízkou kvalifikací, zkoumání jejich struktury, realizace a účinnosti.

Klíčové oblasti zaměření

- **Digitální a andragogické dovednosti:** Všechny země zdůraznily význam aktualizace digitálních i andragogických dovedností vzdělavatelů dospělých. Toto zaměření má zásadní význam pro to, aby bylo vzdělávání dospělých flexibilnější a přístupnější, zejména pro dospělé s nízkou kvalifikací, kteří mohou čelit dalším překážkám v přístupu k tradičním vzdělávacím zdrojům.
- **Vládní financování:** Většina zemí identifikovala vládní pobídky nebo programy zaměřené na podporu vzdělávání dospělých. Tyto programy často zahrnují finanční podporu pro vzdělavatele i studující a poskytují zdroje nezbytné pro zlepšení výsledků vzdělávání a míry účasti.
- **Výzvy:** Mezi společné výzvy ve všech zemích patří finanční omezení, problémy s udržením účastníků a nedostatečná propagace programů vzdělávání dospělých. Tyto problémy mohou bránit účinnosti a dosahu iniciativ v oblasti vzdělávání dospělých, zejména u dospělých s nízkou kvalifikací, kteří mohou potřebovat další podporu.

Zjištění v jednotlivých zemích

Chorvatsko: Cílem tohoto projektu, financovaného z Evropského sociálního fondu v rámci operačního programu „Efektivní lidské zdroje 2014-2020“, je zlepšit vyhlídky na zaměstnání marginalizovaných žen, zejména starších žen, žen s nižším vzděláním a žen, které čelí sociálním problémům.

- *Silné stránky: Cílené pracovní příležitosti, integrace marginalizovaných žen do pracovního procesu.*
- *Slabé stránky: Problémy s udržením zaměstnanosti po skončení projektu.*

- *Příležitosti: Příležitosti: Potenciál pro rozšíření, budování sítí.*
- *Výzvy: Odpor místních komunit.*
- *Dopad: Zlepšení odborných kompetencí, zlepšení kvality vzdělávání.*
- *Prvky pro One Step Up: Posílení postavení marginalizovaných skupin prostřednictvím cíleného zaměstnávání a odborné přípravy.*

Kypr: Střediska pro vzdělávání dospělých poskytují všeobecné vzdělávání dospělých v rámci možností celoživotního učení. Program nabízí širokou škálu předmětů, včetně jazyků, umění, odborných dovedností a osobního rozvoje.

- *Silné stránky: Inkluzivní, komplexní, silné zapojení komunity.*
- *Slabé stránky: Problémy s dostupností v odlehlých oblastech.*
- *Příležitosti: Příležitosti: Technologická integrace, digitální transformace.*
- *Výzvy: Digitální technologie, digitalizace a digitalizace: Výzvy: nerovnosti ve vzdělávání, podpora možností celoživotního učení.*
- *Dopad: Uznáván jako významný program s masivní účastí přesahující 20 000 občanů ročně.*
- *Prvky pro One Step Up: Nabídka rozmanitých učebních osnov, posílení zapojení komunity.*

Česká republika: iGUIDE - Průvodce vlastní kariérou je program vzdělávání dospělých a kariérového poradenství, který integruje inovativní výukové metody a technologicky rozšířené zdroje.

- *Silné stránky: Široká nabídka zdrojů, integrace technologií, školení pedagogů.*
- *Slabé stránky: Dostupnost zdrojů, omezený dosah.*
- *Příležitosti: Mezisektorová spolupráce, iniciativy v oblasti digitálního začleňování.*
- *Problémy: Nedostatečné kariéerní poradenství pro dospělé.*

- *Dopad: Zlepšený přístup k nástrojům trhu práce, lepší podpora plánování kariéry pro dospělé.*
- *Prvky pro One Step Up: Využití technologií k poskytování kariérového poradenství, školení pedagogů pro podporu plánování kariéry.*

Francie: Iniciativa GRETA je síť veřejných vzdělávacích institucí nabízejících další vzdělávání pro dospělé, která pokrývá širokou škálu oborů a stále více nabízí online kurzy.

- *Silné stránky: Celostátní dosah, řešení vzdělávání na míru, místní přizpůsobení.*
- *Slabé stránky: Omezené zdroje, byrokratické procesy, placená odborná příprava.*
- *Příležitosti: Příležitosti: Flexibilní modely vzdělávání, partnerství s průmyslovými podniky.*
- *Problémy: Potřeba dalšího odborného vzdělávání, řešení ekonomických rozdílů.*
- *Dopad: Přínos: Lepší přístup k odbornému vzdělávání, řešení odborné přípravy přizpůsobená místním potřebám.*
- *Prvky pro One Step Up: Zavedení flexibilních modelů vzdělávání, rozvoj partnerství s průmyslem, zlepšení procesů certifikace odborné přípravy.*

Irsko: Iniciativa Back To Education (BTEI) podporuje návrat dospělých s nízkou úrovní vzdělání ke vzdělávání a nabízí flexibilní kurzy na částečný úvazek, které jsou navrženy tak, aby se přizpůsobily různým rozvrhům.

- *Silné stránky: Pružnost, programy na míru, sociální začlenění.*
- *Slabé stránky: Omezené zdroje, problémy s udržením studentů.*
- *Příležitosti: Příležitosti: technologická integrace, výzkum a inovace, flexibilní modely vzdělávání.*
- *Problémy: Nízká úroveň vzdělání dospělých.*

- *Dopad: Rozvoj kultury celoživotního učení.*
- *Prvky pro One Step Up: Podporovat částečné úvazky a flexibilní možnosti vzdělávání, posílit strategie sociálního začleňování.*

Litva: Cílem programu „Můžu studovat - můžu pracovat“ je pomoci posílit a rozvíjet profesní a osobní kompetence a usnadnit tak vstup na trh práce.

- *Silné stránky: Relevance, holistický přístup, kvalifikovaný tým.*
- *Slabé stránky: Omezený rozsah, krátká doba trvání projektu.*
- *Příležitosti: Příležitosti: Rozšíření projektu, spolupráce, rozvoj nových služeb.*
- *Problémy: Projekt je zaměřen na podporu a rozvoj služeb: Nedostatek odborných dovedností, potíže při hledání zaměstnání.*
- *Dopad: 130 zapojených účastníků, 62,3 % se vrátilo na trh práce nebo do vzdělávacího systému.*
- *Prvky pro projekt One Step Up: Individualizace vzdělávacích procesů, poskytování komplexní podpory.*

Polsko: Centrum pro sociální integraci (CIS) je veřejná instituce působící podle zákona o sociální zaměstnanosti, která podporuje osoby ohrožené sociálním vyloučením, včetně dospělých s nízkou kvalifikací, poskytováním školení, vzdělávání a integračních služeb.

- *Silné stránky: Finanční podpora, programy šité na míru, sociální začleňování.*
- *Slabé stránky: Omezené finanční prostředky, problémy s udržením pracovníků.*
- *Příležitosti: Příležitosti: Technologická integrace, vládní podpora.*
- *Problémy: Nedostatek základních dovedností, sociální vyloučení, nezaměstnanost.*
- *Dopad: Zlepšení zaměstnatelnosti a sociálního začlenění dospělých s nízkou kvalifikací.*

- *Prvky pro One Step Up: Nabídka odborného vzdělávání na míru, individuální plány podpory, komplexní podpůrné služby.*

Portugalsko: Projekt PRR vypracovaný střediskem Qualifica společnosti Citeforma a financovaný z plánu obnovy a odolnosti (PRR), zaměřený na zlepšení gramotnosti a podporu celoživotního učení.

- *Silné stránky: Finanční podpora, flexibilita, podpora na míru.*
- *Slabé stránky: Nedostatek povědomí, omezený dosah.*
- *Příležitosti: Příležitosti: Technologická integrace, partnerství pro spolupráci.*
- *Problémy: Zlepšení gramotnosti a počítačových dovedností, podpora celoživotního vzdělávání.*
- *Dopad: Zlepšení přístupu ke vzdělání, rozvoj důležitých dovedností, podpora kultury celoživotního učení.*
- *Prvky pro One Step Up: Poskytovat příležitosti k dalšímu vzdělávání, podporovat dospělé studenty v přístupu ke vzdělávacím zdrojům.*

Zjištění z desk research poukazují na silné stránky i problémy v oblasti poskytování vzdělávání dospělých ve všech zúčastněných zemích. Přestože je kladen velký důraz na digitální a andragogické dovednosti, vládní financování a zapojení komunity, přetrvávají společné výzvy, jako jsou finanční omezení, problémy s udržením a dostupností. Řešení těchto problémů je zásadní pro zvýšení účinnosti a dosahu programů vzdělávání dospělých, zejména pro dospělé s nízkou kvalifikací. Poznatky získané z této srovnávací analýzy jsou základem pro vypracování cílených politických doporučení a osvědčených postupů pro zlepšení systémů vzdělávání dospělých v celé Evropě.

3.2. AKTUALIZACE DIGITÁLNÍCH A ANDRAGOGICKÝCH DOVEDNOSTÍ

Druhá srovnávací analýza v rámci projektu „One Step Up“ se zaměřila na národní programy zaměřené na podporu vzdělavatelů dospělých v oblasti aktualizace jejich digitálních a andragogických dovedností. Cílem bylo učinit vzdělávání dospělých flexibilnějším a přístupnějším pro dospělé s nízkou kvalifikací. Výzkum identifikoval klíčové iniciativy a strategie realizované v zúčastněných zemích a zkoumal jejich silné a slabé stránky, příležitosti a problémy.

Klíčové oblasti

Důraz na digitální a andragogické dovednosti: Všechny zúčastněné země zdůraznily zásadní význam vybavení vzdělavatelů dospělých aktualizovanými digitálními a andragogickými dovednostmi. Toto dvojí zaměření zajišťuje, že vzdělavatelé mohou efektivně poskytovat flexibilní a přístupné vzdělávání dospělých, které zahrnuje moderní digitální nástroje a inovativní výukové metodiky.

Příležitosti ke spolupráci: Národní programy často zdůrazňovaly možnosti spolupráce s různými zúčastněnými stranami, včetně vzdělávacích institucí, průmyslových podniků a vládních orgánů. Taková partnerství mohou posílit sdílení zdrojů, inovace a celkovou efektivitu programů vzdělávání dospělých.

Společné výzvy: Navzdory pokroku bylo v jednotlivých zemích identifikováno několik společných výzev. Patří mezi ně omezené zdroje, finanční limity a potřeba konzistentní implementace v různých regionech. Řešení těchto problémů je nezbytné pro úspěšné rozšíření a udržitelnost těchto programů.

Zjištění podle zemí

Chorvatsko: Kurikulum globALE je komplexní vzdělávací program pro vzdělavatele dospělých, který se zaměřuje na učení založené na kompetencích, praktické aplikace a přístupy zaměřené na žáka. Zahrnuje moduly o metodách výuky dospělých, komunikaci a hodnocení.

- *Silné stránky: Komplexní učební plán, praktické dovednosti, dodržování mezinárodních standardů.*
- *Slabé stránky: Nedůsledné provádění, závislost na externím financování.*
- *Příležitosti: Příležitosti: Metodiky digitálního vzdělávání, mezinárodní spolupráce.*
- *Problémy: Potřeba specializované odborné přípravy pro vzdělavatele dospělých.*
- *Dopad: Zlepšení odborných kompetencí a zvýšení kvality vzdělávání.*
- *Prvky pro One Step Up: Přizpůsobení zdrojů mikroučení s příklady z reálného života, využití modulární struktury vzdělávacích kurzů, sdílení případových studií úspěšných postupů vzdělávání dospělých v rámci MOOC One Step Up.*

Kypr: AdultDigitalUp je zaměřen na zlepšení digitální gramotnosti vzdělavatelů dospělých a dospělých s nízkou kvalifikací se zaměřením na digitální a andragogické dovednosti.

- *Silné stránky: Vzdělávací cesty šité na míru, certifikovaná školení, kombinované vzdělávání.*
- *Slabé stránky: Omezený dosah, závislost na externím financování, problémy s účastí.*
- *Příležitosti: Příležitosti: Digitální inovace, zapojení komunity.*
- *Problémy: Potřeba digitálních dovedností na měnícím se trhu práce.*

- *Dopad: Zlepšení digitálních dovedností mezi pedagogy, zvýšení informovanosti prostřednictvím webinářů.*
- *Prvky pro One Step Up: Provést komplexní analýzu potřeb v oblasti požadavků na studenty, pořádat bezplatné webináře a informační akce, spolupracovat s vládními iniciativami a zúčastněnými stranami.*

Česká republika: STEMS je program budování kapacit pro pracovníky ve vzdělávání dospělých zaměřený na motivační strategie, techniky zapojení, digitální nástroje, kombinované učení a mezikulturní kompetence.

- *Silné stránky: Komplexní školení, online platforma, politické pokyny.*
- *Slabé stránky: Omezený dosah, jazykové bariéry, omezené zdroje.*
- *Příležitosti: Příležitosti: rozšiřování, partnerství, prosazování politiky.*
- *Výzvy: Nízká účast dospělých na vzdělávání.*
- *Dopad: Zlepšené kompetence vzdělavatelů, lepší zapojení dospělých účastníků vzdělávání.*
- *Prvky pro One Step Up: Zapojení motivačních strategií a technik zapojení do vzdělávacích programů, využití online platformy pro profesní rozvoj a spolupráci, poskytování politických pokynů pro systémové změny ve vzdělávání dospělých.*

Francie: Pix + Edu je francouzská veřejná služba, která nabízí kurzy sebepoznávání, online sebevzdělávání a školení k posílení profesionální digitální kultury učitelů a pedagogických pracovníků.

- *Silné stránky: Národní dosah, certifikace digitálních dovedností, uznávání národních diplomů.*
- *Slabé stránky: samostatnost učících se, nedostatečná podpora při učení, nedostatečné školení pro orientaci v platformě a/nebo kurzech.*
- *Příležitosti: Flexibilní modely učení, technologický přístup.*
- *Výzvy: Možnosti, které se objevují na trhu práce: Rozpočtová omezení, rychlé technologické změny.*

- *Dopad: Zvyšování kvality vzdělávání, které se projevuje v oblasti vzdělávání, a to zejména v souvislosti se vzděláváním: Zvýšený přístup ke vzdělávání v oblasti digitálních dovedností.*
- *Prvky pro One Step Up: Zavedení flexibilních modelů učení a smíšených přístupů k učení, adaptivní metody učení, interaktivní a digitální metodika učení.*

Irsko: SOLAS je úřad pro další vzdělávání a odbornou přípravu, který poskytuje a financuje vzdělávací příležitosti pro dospělé se zaměřením na digitální a andragogické dovednosti.

- *Silné stránky: Finanční podpora, spolupráce, regulační vliv, celostátní dosah.*
- *Slabé stránky: Omezené zdroje, byrokratické procesy.*
- *Příležitosti: Technologická integrace, výzkum a inovace, flexibilní modely učení.*
- *Výzvy: Roztříštěnost a neefektivita vzdělávacího systému.*
- *Dopad: Zajištění významných míst pro odbornou přípravu, podpora systémů učňovského vzdělávání.*
- *Prvky pro One Step Up: Rozvíjet na míru šité programy profesního rozvoje pro pedagogy, podporovat inkluzivní přístupy ke vzdělávání, využívat technologie pro dálkové studium, navazovat partnerství pro spolupráci s komunitními organizacemi a zaměstnavateli.*

Litva: Vzdělávací centra pro dospělé poskytují všeobecné a odborné vzdělávání dospělých, nabízejí kurzy různých předmětů a zaměřují se na celoživotní vzdělávání.

- *Silné stránky: Inkluzivní, komplexní učební plán, zapojení komunity.*
- *Slabé stránky: Problémy s dostupností, závislost na financování ze strany státu.*
- *Příležitosti: technologická integrace, partnerství s komunitou.*

- *Problémy: Vzdělávací nerovnosti, možnosti celoživotního vzdělávání.*
- *Dopad: Zvýšená účast na vzdělávání dospělých, zlepšení osobního a profesního rozvoje.*
- *Prvky pro One Step Up: Rozvíjet inkluzivní vzdělávací programy přizpůsobené různorodým potřebám studentů, podporovat zapojení komunity a partnerství, využívat technologie ke zlepšení vzdělávacích zkušeností.*

Poland: Digital Competences for All is a governmental initiative to improve digital literacy among adult educators and learners, focusing on enhancing digital and andragogical skills.

- *Strengths: Financial support, collaboration opportunities, national reach.*
- *Weaknesses: Resource constraints, bureaucratic processes.*
- *Opportunities: Technological integration, industry partnerships.*
- *Challenges: Limited digital literacy among educators.*
- *Impact: Improved digital proficiency, innovative teaching methods.*
- *Elements for One Step Up: Develop structured courses to equip educators with digital skills, emphasise innovative teaching methods and e-learning platforms, foster collaborative partnerships with industry and educational institutions.*

Polsko: Digitální kompetence pro všechny je vládní iniciativa zaměřená na zlepšení digitální gramotnosti vzdělavatelů dospělých a studujících, která se zaměřuje na zvyšování digitálních a andragogických dovedností.

- *Silné stránky: Finanční podpora, možnosti spolupráce, celostátní dosah.*
- *Slabé stránky: Omezené zdroje, byrokratické procesy.*
- *Příležitosti: Technologická integrace, partnerství s průmyslem.*

- *Výzvy: Omezená digitální gramotnost pedagogů.*
- *Dopad: Zlepšení digitálních dovedností, inovativní metody výuky.*
- *Prvky pro One Step Up: Rozvíjet strukturované kurzy, které pedagogům poskytnou digitální dovednosti, klást důraz na inovativní výukové metody a platformy elektronického učení, podporovat partnerství pro spolupráci s průmyslem a vzdělávacími institucemi.*

Z analýzy vyplývá, že aktualizace digitálních a andragogických dovedností vzdělavatelů dospělých je společnou prioritou všech zúčastněných zemí. Ačkoli každá země vyvinula specifické programy k řešení těchto potřeb, přetrvávají společné problémy, jako jsou omezené zdroje a finanční omezení. Příležitosti pro spolupráci a technologickou integraci představují slibné možnosti pro zlepšení těchto programů. Zjištění zdůrazňují význam neustálého profesního rozvoje vzdělavatelů, aby bylo zajištěno, že vzdělávání dospělých zůstane flexibilní, dostupné a účinné pro dospělé s nízkou kvalifikací. Řešením zjištěných problémů a využitím příležitostí mohou tvůrci politik podpořit udržitelný rozvoj systémů vzdělávání dospělých, které reagují na vyvíjející se potřeby studujících.

3.3. ALTERNATIVNÍ A KREATIVNÍ MODEL Y

Třetí srovnávací analýza v rámci projektu „One Step Up“ se zaměřila na zkoumání alternativních a kreativních modelů zapojení dospělých studentů s nízkou kvalifikací. Mezi tyto modely patří vzdělávací festivaly, komunitní akce a inovativní andragogické přístupy, jejichž cílem je zvýšit účast a zapojení do celoživotního vzdělávání. Výzkum identifikoval různé iniciativy a strategie v zúčastněných zemích a vyhodnotil jejich účinnost, silné a slabé stránky, příležitosti a problémy.

Klíčové oblasti zaměření

- **Běžné překážky:** Analýza poukázala na běžné překážky účasti v alternativních modelech vzdělávání, včetně problémů s financováním, přístupností a nedostatečnou propagací. Tyto překážky mohou významně ovlivnit dosah a účinnost vzdělávacích programů zaměřených na dospělé s nízkou kvalifikací.
- **Potřeba podpory šité na míru:** Všechny země uznaly, že je nutné poskytovat podpůrné služby šité na míru, aby bylo možné zapojit dospělé s nízkou kvalifikací. To zahrnuje finanční pomoc, informační kampaně a úsilí o zapojení komunity, aby se zajistila dostupnost a relevance vzdělávacích příležitostí.
- **Digitální vyloučení:** Významná část dospělých studentů s nízkou kvalifikací čelí digitálnímu vyloučení, což vyžaduje komplexní školení v oblasti digitální gramotnosti a začlenění digitálních nástrojů do vzdělávacích programů, aby se tato propast překlenula.

Zjištění v jednotlivých zemích

Chorvatsko: Týden celoživotního učení je každoroční akce zaměřená na podporu celoživotního učení a zvýšení angažovanosti dospělých, kteří měli omezené možnosti vzdělávání.

- *Silné stránky: Zvýšená informovanost a zapojení, rozmanitá nabídka aktivit a vzdělávacích příležitostí.*
- *Slabé stránky: Omezený dosah a informovanost, logistické problémy.*
- *Příležitosti: Zvýšené propagační úsilí prostřednictvím online platform a sociálních médií, prezentace osobních a profesních výhod.*
- *Problémy: Zajištění široké účasti, udržení zapojení po skončení akce.*
- *Prvky pro One Step Up: Zvýšení informovanosti, zdůraznění příběhů o úspěchu a svědectví minulých účastníků a využití různých mediálních kanálů k propagaci.*

Kypr: Konference Digitální dovednosti v moderní době je součástí aktivit ministerstva pro Evropský rok dovedností 2023, zaměřených na průběžné a cílené vzdělávání učitelů a posílení stávajících infrastruktur.

- *Silné stránky: Zaměření na digitální dovednosti a celoživotní učení, silná institucionální podpora.*
- *Slabé stránky: Nízká úroveň digitálních dovedností občanů, závislost na stávajících infrastrukturách.*
- *Příležitosti: Rozvoj národních strategií profesního rozvoje, propojení pracovních potřeb se vzdělávacími systémy.*
- *Výzvy: Řešení nedostatku digitálních dovedností, zajištění široké účasti.*
- *Prvky pro One Step Up: Poskytování praktické odborné přípravy, podpora průběžného vzdělávání a analýza profesních potřeb pro efektivní přizpůsobení programů.*

Česká republika: Týden digitálních dovedností je týdenní akce věnovaná zvyšování digitální gramotnosti dospělých, která zahrnuje školení, semináře a výstavy o digitálních nástrojích a online komunikaci.

- *Silné stránky: Vysoká míra účasti, rozmanité možnosti vzdělávání, silná podpora ze strany vlády a technologických organizací.*
- *Slabé stránky: Omezené finanční pobídky, potřeba širší propagace.*
- *Příležitosti: Finanční pobídky pro zaměstnavatele k dotování školení zaměstnanců, rozšíření iniciativ v oblasti digitálního začleňování.*
- *Problémy: Významný nedostatek digitálních dovedností mezi pracovníky.*
- *Prvky pro One Step Up: Zvyšování zapojení zaměstnavatelů, poskytování pobídek k účasti a rozšiřování iniciativ v oblasti digitální gramotnosti.*

Francie: Přístupy k seberegulovanému učení se zaměřují na dospělé studenty, kteří řídí své myšlenky, emoce a činy, aby dosáhli cílů učení, a kladou důraz na emoční inteligenci a sebeúčinnost.

- *Silné stránky: Personalizované a zaměřené na studující, podporuje emoční a kognitivní rozvoj.*
- *Slabé stránky: Složitá implementace, vyžaduje vysokou míru vlastní motivace.*
- *Příležitosti: Možnosti: Integrace s modely kolaborativního učení, využití technologií na podporu seberegulovaného učení.*
- *Problémy: Zajištění zapojení a motivace studentů, poskytování odpovídající podpory.*
- *Prvky pro One Step Up: Zavedení individuálních vzdělávacích plánů, začlenění tréninku emoční inteligence a využití technologií na podporu samoregulovaného učení.*

Irsko: Strategie Národní agentury pro gramotnost dospělých (National Adult Literacy Agency, NALA) se zaměřují na personalizované, flexibilní a inkluzivní výukové metody určené k zapojení dospělých studentů s nízkou kvalitací.

- *Silné stránky: Flexibilní a inkluzivní, přizpůsobené individuálním potřebám studentů.*
- *Slabé stránky: Omezené zdroje, problémy s udržením dlouhodobého zapojení.*
- *Příležitosti: Příležitosti: Zřízení komunitních vzdělávacích center, rozšíření digitálních vzdělávacích zdrojů.*
- *Problémy: Překonání stigmatu spojeného se vzděláváním dospělých, zajištění dlouhodobé účasti.*
- *Prvky pro One Step Up: Rozvíjet komunitní vzdělávací iniciativy, podporovat inkluzivní výukové postupy a využívat technologie pro flexibilní možnosti vzdělávání.*

Litva: Je to národní iniciativa zaměřená na zvýšení účasti dospělých a podniků na celoživotním učení prostřednictvím inovativních přístupů a zapojení komunity.

- *Silné stránky: Je řízena komunitou, je inkluzivní a zaměřuje se na praktickou podporu.*
- *Slabé stránky: Omezený dosah, problémy s udržením zapojení.*
- *Příležitosti: Rozšířit programy v blízkosti místa bydliště, nabídnout praktickou podporu, jako je péče o děti a dotace na cestovní náklady.*
- *Problémy: Řešení problémů vzdělávacího systému a vyloučení.*
- *Prvky pro One Step Up: Zpřístupnit modely vzdělávání, poskytnout praktickou podporu studujícím a podporovat flexibilní možnosti vzdělávání.*

Polsko: Vzdělávací pouliční festival je každoroční vzdělávací akce ve Varšavě, která proměňuje veřejná prostranství v živé vzdělávací prostředí a podporuje celoživotní učení.

- *Silné stránky: Vysoká viditelnost, zapojení komunity, rozmanité vzdělávací příležitosti.*
- *Slabé stránky: Problémy s udržitelností a koordinací, omezený dosah.*
- *Příležitosti: Posílit spolupráci s místními organizacemi, zavést účinné metody hodnocení.*
- *Problémy: Zajištění trvalého zapojení po skončení festivalu.*
- *Prvky pro One Step Up: Podporovat spolupráci, kreativně využívat veřejná prostranství pro vzdělávací akce a realizovat následné aktivity pro udržení angažovanosti.*

Portugalsko: Účast na tvůrčích aktivitách klade důraz na tvůrčí činnosti a výstavy, které posilují sebevědomí a sebedůvěru žáků a podporují zapojení do celoživotního učení.

- *Silné stránky: Pozitivní dopad na sebevědomí, rozmanité a poutavé aktivity.*
- *Slabé stránky: Omezené financování a omezené zdroje, problémy s udržitelností.*
- *Příležitosti: Zajistit specifické zdroje financování, začlenit kreativní modely do národních politik.*
- *Problémy: Zajištění konzistentní kvality a zapojení, řešení opožděných plateb a zkrácení doby trvání kurzů.*
- *Prvky pro One Step Up: Vyčlenit finanční prostředky na kreativní modely učení, začlenit alternativní metody učení do národních strategií a propagovat výhody kreativního učení.*

Analýza poukazuje na inovativní a různorodé přístupy, které se v zúčastněných zemích uplatňují za účelem zapojení dospělých studentů s nízkou kvalifikací prostřednictvím alternativních a kreativních modelů. Tyto iniciativy řeší společné překážky, jako jsou problémy s financováním, dostupností a digitálním vyloučením, a zároveň zdůrazňují potřebu na míru šitých podpůrných služeb a zapojení komunity. Poučením se z těchto modelů a začleněním úspěšných prvků do širších strategií může projekt „One Step Up“ zvýšit účinnost a dosah programů vzdělávání dospělých a podpořit kulturu celoživotního učení a osobního rozvoje. Řešení zjištěných problémů a využití příležitostí bude mít zásadní význam pro udržitelný růst a dopad těchto vzdělávacích iniciativ.

3.4. POSTOJE DOSPĚLÝCH S NÍZKOU KVALIFIKACÍ

Čtvrtá srovnávací analýza v rámci projektu „One Step Up“ se zaměřila na zkoumání postojů dospělých s nízkou kvalifikací ke vzdělávání a celoživotnímu učení. Pochopení těchto postojů je klíčové pro vývoj účinných strategií a programů, které by tuto demografickou skupinu zapojily a řešily její jedinečné potřeby a překážky. Výzkum identifikoval společná témata, výzvy a příležitosti napříč zúčastněnými zeměmi a poskytl komplexní pohled na to, jak dospělí s nízkou kvalifikací vnímají vzdělávání a jak se do něj zapojují.

Klíčové oblasti zaměření

- **Běžné překážky:** Dospělí s nízkou kvalifikací často čelí několika překážkám, které jim brání v zapojení do vzdělávání, včetně finančních omezení, problémů s řízením času, nedostatků v digitálních dovednostech a sociálního stigma. Tyto překážky mohou významně ovlivnit jejich ochotu a schopnost účastnit se programů celoživotního učení.
- **Potřeba podpory šité na míru:** Uznává se, že pro zapojení dospělých s nízkou kvalifikací je nutné poskytovat podpůrné služby šité na míru. To zahrnuje finanční pomoc, flexibilní rozvrh učení, školení v oblasti digitální gramotnosti a individuální vzdělávací cesty.
- **Digitální vyloučení:** Významná část dospělých s nízkou kvalifikací čelí digitálnímu vyloučení, které dále komplikuje jejich přístup ke vzdělávání. Řešení digitální gramotnosti a zajištění přístupu k potřebným technologiím jsou zásadními kroky k překlenutí této propasti.

Zjištění v jednotlivých zemích

Chorvatsko: Dospělí s nízkou kvalifikací v Chorvatsku často projevují neochotu zapojit se do formálního vzdělávání kvůli negativním zkušenostem z minulosti a nedostatku důvěry ve své schopnosti.

- *Překážky: Finanční omezení, nedostatek času kvůli pracovním a rodinným povinnostem a omezený přístup k příslušným kurzům.*
- *Příležitosti: Nabídka flexibilnějších možností vzdělávání a podpory ze strany komunity, aby bylo vzdělávání dostupnější.*
- *Problémy: Překonání stigma spojeného se vzděláváním dospělých a poskytování dostatečné podpory pro udržení angažovanosti.*
- *Prvky pro One Step Up: Rozvíjet komunitní osvětové programy s cílem zvýšit povědomí a snížit stigma, nabízet finanční podporu a poskytovat flexibilní vzdělávací rozvrhy.*

Kypr: Mnoho dospělých s nízkou kvalifikací na Kypru uznává hodnotu vzdělávání, ale cítí se zahlceni digitálními dovednostmi potřebnými pro moderní vzdělávací prostředí.

- *Překážky: Nedostatky v digitálních dovednostech, finanční problémy a nedostatek času.*
- *Příležitosti: Zavedení komplexních programů digitální gramotnosti a nabídka finanční pomoci ke snížení nákladové bariéry.*
- *Výzvy: Digitální technologie jsou v současné době velmi rozšířené, a to zejména v oblasti digitální gramotnosti: Zajištění důsledného zapojení a překonání odporu k učení se novým technologiím.*
- *Prvky pro One Step Up: Poskytovat školení digitální gramotnosti, nabízet finanční pobídky a propagovat výhody digitálních dovedností pro zaměstnatelnost.*

Česká republika: Dospělí s nízkou kvalifikací v České republice se často cítí odtrženi od formálních vzdělávacích systémů a dávají přednost neformálnímu vzdělávání.

- *Překážky: Finanční omezení, nedostatečné povědomí o dostupných programech a digitální vyloučení.*
- *Příležitosti: Podpora příležitostí neformálního a komunitního vzdělávání a zvyšování povědomí o existujících programech.*
- *Výzvy: Překlenutí propasti mezi neformálním a formálním vzděláváním a řešení digitální gramotnosti.*
- *Prvky pro One Step Up: Zlepšit propagaci komunitního vzdělávání, poskytovat programy digitální gramotnosti a vytvářet cesty od neformálního k formálnímu vzdělávání.*

Francie: Dospělí s nízkou kvalifikací často vnímají vzdělávání pozitivně, ale odrazuje je složitost a náklady na zápis do kurzů.

- *Překážky: Finanční problémy, složité administrativní procesy a omezená dostupnost vhodných programů.*
- *Příležitosti: Zjednodušení procesů zápisu a poskytování finanční podpory a poradenství.*
- *Problémy: Snížení administrativních překážek a zajištění dostupnosti a relevance programů.*
- *Prvky pro One Step Up: Zjednodušení administrativních procesů, nabídka finanční podpory a přizpůsobení programů specifickým potřebám dospělých s nízkou kvalifikací.*

Irsko: Mnoho dospělých s nízkou kvalifikací v Irsku vidí výhody vzdělávání, ale váhá kvůli předchozím neúspěchům a nedostatku důvěry.

- *Překážky: Sociální stigma, finanční omezení a problémy s časem.*

- *Příležitosti: Poskytování podpůrného vzdělávacího prostředí a finanční pomoci.*
- *Problémy: Překonání sociálního stigma a udržení dlouhodobé angažovanosti.*
- *Prvky pro One Step Up: Rozvíjet podpůrné vzdělávací komunity, poskytovat finanční podporu a vytvářet flexibilní vzdělávací rozvrhy.*

Litva: Dospělí s nízkou kvalifikací jsou obecně otevřeni vzdělávání, ale čelí významným překážkám souvisejícím s dostupností a náklady.

- *Překážky: Finanční omezení, nedostatek místních vzdělávacích příležitostí a omezená informovanost.*
- *Příležitosti: Rozšíření přístupu ke vzdělávání prostřednictvím online a komunitních programů.*
- *Problémy: Řešení finančních překážek a zvyšování povědomí o dostupných programech.*
- *Prvky pro One Step Up: Rozšířit možnosti online vzdělávání, poskytnout finanční pomoc a posílit propagační úsilí s cílem zvýšit informovanost.*

Polsko: Dospělí s nízkou kvalifikací se často cítí vyloučení z tradičních vzdělávacích systémů a vyjadřují touhu po praktičtějším, s prací souvisejícím vzdělávání.

- *Překážky: Finanční problémy, omezená dostupnost příslušných kurzů a sociální stigma.*
- *Příležitosti: Nabídka praktické odborné přípravy související s prací a finanční podpora.*
- *Výzvy: Snížení sociálního stigma a zajištění relevantních a dostupných kurzů.*
- *Prvky pro One Step Up: Rozvíjet programy odborné přípravy související s prací, nabízet finanční pobídky a propagovat hodnotu vzdělání pro kariérní postup.*

Portugalsko: Dospělí s nízkou kvalifikací si uvědomují význam vzdělávání, ale často jim v tom brání finanční omezení a nedostatek digitálních dovedností.

- *Překážky: Finanční problémy, digitální vyloučení a omezený přístup k příslušným kurzům.*
- *Příležitosti: Poskytování finanční podpory a komplexních programů digitální gramotnosti.*
- *Problémy: Řešení finančních překážek a zajištění digitální gramotnosti.*
- *Prvky pro program One Step Up: Nabídnout finanční podporu, zajistit školení digitální gramotnosti a rozšířit přístup k relevantním kurzům.*

Analýza ukazuje, že ačkoli dospělí s nízkou kvalifikací ve všech zúčastněných zemích obecně uznávají význam vzdělávání, čelí významným překážkám, které jim brání v zapojení. Finanční omezení, nedostatky v digitálních dovednostech, problémy s řízením času a sociální stigma jsou častými problémy, které je třeba řešit. Pro zlepšení zapojení a účasti v programech celoživotního učení jsou klíčové na míru šité podpůrné služby, včetně finanční pomoci, flexibilních studijních plánů a školení v oblasti digitální gramotnosti. Pochopením těchto postojů a překážek může projekt „One Step Up“ vyvinout účinnější strategie na podporu dospělých s nízkou kvalifikací na jejich cestě za vzděláním a podpořit kulturu neustálého učení a osobního rozvoje. Řešení identifikovaných problémů a využití příležitostí bude mít zásadní význam pro vytvoření inkluzivního a podpůrného systému vzdělávání dospělých.

4. HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ FOKUSNÍCH SKUPIN

Cílem cílových skupin „One Step Up“ bylo prozkoumat různé aspekty vzdělávání dospělých, identifikovat osvědčené postupy a řešit problémy, kterým čelí dospělí s nízkou kvalifikací.

Klíčové oblasti

- **Osvědčené postupy ve vzdělávání dospělých:** Identifikace efektivních vzdělávacích konceptů, výukových metod a digitálních nástrojů. Zdůraznění inovativních přístupů a úspěšných programů.
- **Nástroje pro opětovné zapojení dospělých do vzdělávání:** Zkoumání strategií a nástrojů pro návrat dospělých do vzdělávání. Diskuse o praktických aplikacích, komunitním vzdělávání a flexibilním plánování.
- **Nástroje pro zapojení dospělých do celoživotního vzdělávání:** Zkoumání metod pro udržení zájmu a motivace. Zdůraznění společných workshopů, sociálních vzdělávacích platform a personalizovaných vzdělávacích cest.
- **Nástroje pro udržení soustředění dospělých účastníků vzdělávání:** Diskuse o strategiích pro udržení soustředění a odhodlání. Identifikace technik, jako jsou krátké doby učení, sebehodnocení a pravidelné přestávky.
- **Digitální nástroje ve vzdělávání dospělých:** Zkoumání integrace a dopadu digitálních

nástrojů. Diskuse o e-learningových platformách, interaktivních médiích a programech podporovaných umělou inteligencí.

- **Strategie zapojení:** Sdílení účinných strategií zapojení, jako je gamifikace a projektová výuka. Přizpůsobení strategií potřebám dospělých s nízkou kvalitací.
- **Výzvy a překážky:** Identifikace běžných výzev, jako jsou finanční omezení, řízení času, nedostatky v digitálních dovednostech a sociální stigma. Navrhování řešení, jak zvýšit inkluzivitu vzdělávání dospělých.
- **Doporučení pro tvůrce politik:** Vypracování doporučení na základě zjištění fokusní skupiny. Diskuse o úloze tvůrců politik při podpoře vzdělávání dospělých.

Tyto oblasti zajistily komplexní zkoumání problémů a příležitostí ve vzdělávání dospělých a poskytly cenné podněty pro vypracování cílených politických doporučení a osvědčených postupů.s.

Zjištění v jednotlivých zemích

Chorvatsko využívá k zapojení dospělých studentů různé interaktivní a kolaborativní metody výuky s důrazem na praktické a praktické činnosti.

- *Koncepce školení: Široce se využívá projektové učení, kolaborativní učení a mikroučení.*
- *Strategie zapojení: Efektivní je praktické učení, simulační hry a interaktivní nástroje.*
- *Oblasti, na které se zaměřují: Zaměření na digitální gramotnost a poskytování praktických vzdělávacích cílů.*

Klíčová doporučení:

- *Rozšířit projektovou výuku: Podporovat studenty v práci na projektech, které se vztahují k reálným scénářům.*

- *Využívejte praktické činnosti: Zapojte žáky do praktických úkolů.*
- *Zabývat se digitální gramotností: Zajistěte školení ke zlepšení digitální gramotnosti žáků.*

Kypr se zaměřuje na učení související s prací a na kombinaci tradičních a moderních výukových metod s cílem zapojit dospělé s nízkou kvalifikací.

- *Koncepce školení: Důraz je kladen na koncepty učení související s prací a mikroučení.*
- *Strategie zapojení: Efektivní jsou metody ztělesnění ve výuce, zapojení těla a projektové metody.*
- *Oblasti, na které se zaměřují: Využití multimodálních textů a digitálních nástrojů k posílení zkušeností s učením.*

Klíčová doporučení:

- *Podporovat učení související s prací: Propojte učení s dovednostmi souvisejícími s prací a scénáři z reálného života.*
- *Kombinovat tradiční a moderní metody: Využívejte kombinaci tradičních a digitálních výukových metod.*
- *Zapojte různé smyslové styly: Zapojte vizuální, auditivní, kinestetické a čtecí/psací aktivity.*

V **České republice** je kladen značný důraz na digitální nástroje a přípravu před výukou s cílem zlepšit zážitek z učení dospělých.

- *Koncepce vzdělávání: V rámci výuky je možné využívat různé koncepce, např: Klíčovými strategiemi jsou příprava před lekcí s využitím online zdrojů a průběžná dostupnost materiálů.*
- *Strategie zapojení: Hojně se využívají herní flashkarty, živé ankety a nástroje pro spolupráci.*
- *Oblasti, na které se zaměřují: Důležité je řešení problémů v oblasti digitální gramotnosti a poskytování rozmanitých výukových materiálů.*

Klíčová doporučení:

- *Zlepšit přípravu před výukou: Poskytněte online zdroje, ke kterým mají žáci přístup před výukou.*
- *Zaměřit se na digitální gramotnost: Zajistěte, aby se žáci cíleným školením cíleně seznamovali s digitálními nástroji.*
- *Používejte nástroje pro spolupráci: Zapojte nástroje, které usnadňují týmovou práci a komunikaci mezi žáky.*

Francouzský přístup ke vzdělávání dospělých klade důraz na propojení vzdělávání s profesními cíli a na začlenění dovedností kritického myšlení do metodiky výuky.

- *Koncepce školení: Vysoce se cení učení se praxí a vyhýbání se tradičním akademickým přístupům. Rozvoj kritického myšlení je klíčovou součástí vzdělávacího programu.*
- *Strategie zapojení: Účinnými strategiemi jsou odklon od tradičního prostředí učeben a začlenění gamifikace a společných workshopů.*
- *Oblasti, na které se zaměřují: K tomu, aby se učení stalo bližším a poutavějším, se využívá emoční inteligence a přístupy založené na umění.*

Klíčová doporučení:

- *Podporovat praktické učení: Využívejte scénáře z reálného života a úkoly k řešení problémů, aby učení bylo relevantní.*
- *Zlepšete školení v oblasti emoční inteligence: Začlenit aktivity, které rozvíjejí emoční inteligenci vedle kognitivních dovedností.*
- *Využívejte metody založené na umění: Zapojte do výuky umění a kreativitu, abyste zapojili různé typy žáků.*

Irská cílová skupina identifikovala několik inovativních postupů, které využívají digitální nástroje a personalizované vzdělávací zkušenosti k zapojení dospělých studentů.

- *Koncepce vzdělávání: Účinné jsou modely převrácené třídy a interaktivní online platformy.*
- *Strategie zapojení: Klíčovými metodami jsou gamifikace, vyprávění příběhů a sociální vzdělávací platformy.*
- *Oblasti, na které se zaměřují: Personalizované vzdělávací zkušenosti a adaptivní vzdělávací systémy uspokojí různé potřeby studentů.*

Klíčová doporučení:

- *Podporovat převrácené třídy: Podporovat studenty, aby se s materiály seznámili ještě před hodinou a maximalizovali tak výuku ve třídě.*
- *Začlenit vyprávění příběhů: Využívejte techniky vyprávění příběhů, abyste učinili výuku přístupnější a poutavější.*
- *Využívejte adaptivní výukové systémy: Využívejte technologie k přizpůsobení výuky individuálním potřebám.*

Zaměření **Litvy** na vzdělávání dospělých zdůrazňuje význam integrace technologií a praktických vzdělávacích přístupů pro účinné zapojení studentů.

- *Koncepce vzdělávání: Oblíbené jsou mikroučení a používání digitálních nástrojů, jako jsou Kahoot, Mentimeter a Zoom. Využívají se také programy s podporou umělé inteligence, které účinněji reagují na potřeby studujících.*
- *Strategie zapojení: Interaktivní hry, online testy a personalizované vzdělávací cesty pomáhají udržet motivaci a zapojení studujících.*
- *Oblasti, na které se zaměřují: Důraz je kladen na bezpečnost, motivaci a řešení skutečných potřeb. Před návrhem vzdělávacích programů je kladen velký důraz na pochopení publika.*

Klíčová doporučení:

- *Rozvíjet komplexní programy digitální gramotnosti: Zajistěte rozsáhlé školení pedagogů i žáků v oblasti digitálních nástrojů a platform.*
- *Podporovat prostředí pro spolupráci ve výuce: Podporovat skupinové aktivity a učení s pomocí vrstevníků, aby se zvýšilo zapojení.*
- *Začlenit umělou inteligenci a pokročilé technologie: Využívejte programy podporované umělou inteligencí k personalizaci výuky a doplnění chybějících kompetencí.*

V Polsku se k uspokojování potřeb dospělých studentů používá kombinace tradičních a digitálních metod vzdělávání, přičemž se klade velký důraz na personalizované vzdělávací cesty a podpůrné prostředí.

- *Koncepce školení: Běžně se používá smíšené učení, multimediální prezentace a gamifikace.*
- *Strategie zapojení: Pro dospělé s nízkou kvalifikací jsou účinné personalizované vzdělávací cesty a moduly mikroučení.*
- *Oblasti, na které se zaměřují: Klíčové jsou školení v oblasti time managementu a vytváření interaktivního vzdělávacího prostředí.*

Klíčová doporučení:

- *Rozšiřte modely kombinovaného vzdělávání: Kombinujte online a prezenční výuku, abyste zajistili flexibilitu.*
- *Podporovat dovednosti time managementu: Nabízejte školení, které pomáhá studentům efektivně hospodařit s časem.*
- *Zavést gamifikaci: Využívejte prvky podobné hrám, aby bylo učení poutavější a interaktivnější.*

V Portugalsku je kladen důraz na integraci interaktivních nástrojů a praktických aplikací do výuky, aby se zvýšilo zapojení studujících.

- *Běžně se používají interaktivní tabule, multimediální podpora a smíšené modely výuky.*
- *Strategie zapojení: Efektivní je mikroučení, interaktivní hry a praktické činnosti.*
- *Oblasti, na které se zaměřují: Propojení obsahu s příklady z reálného života a používání energizérů k udržení angažovanosti..*

Klíčová doporučení:

- *Zlepšit využívání interaktivních nástrojů: Využívejte interaktivní tabule a multimediální nástroje k zapojení žáků.*
- *Zaměřit se na praktické aplikace: Propojte obsah výuky s praktickými scénáři z reálného života.*
- *Využívejte mikrovzdělávání: Rozdělte složitá témata do menších, zvládnutelných celků.*

5. NÁSTROJE PRO OPĚTOVNÉ ZAPOJENÍ DOSPĚLÝCH DO VZDĚLÁVÁNÍ

Opětovné zapojení dospělých do vzdělávání vyžaduje použití inovativních a interaktivních nástrojů, které vyhovují jejich jedinečným potřebám a preferencím. Následující nástroje byly v různých zemích označeny za účinné:

Gamifikace: Gamifikace: Využití prvků podobných hrám, jako jsou kvízy, body a odznaky, k tomu, aby se učení stalo poutavějším.

Interaktivní platformy: Nástroje jako Zoom, Microsoft Teams a Moodle usnadňují online výuku a spolupráci.

Praktické aplikace: Učební materiály a nástroje pro učení se v praxi: Propo

Klíčové strategie:

Personalizované vzdělávací cesty: Přizpůsobení výuky individuálním potřebám a preferencím.

Učení založené na komunitě: Zapojte studenty prostřednictvím komunitních iniciativ a výuky praktických dovedností.

Flexibilní plánování: Nabídněte flexibilní možnosti vzdělávání, abyste se přizpůsobili rozvrhu studentů.

6. NÁSTROJE PRO ZAPOJENÍ DOSPĚLÝCH DO CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ

Zapojení dospělých do celoživotního učení vyžaduje vytváření příjemných, relevantních a dostupných vzdělávacích zážitků. Následující nástroje a strategie se osvědčily:

Gamifikace: Začlenění prvků podobných hrám, aby bylo učení zábavné a poutavé.

Společné workshopy: Zprostředkování skupinového učení a podpory prostřednictvím workshopů a týmových aktivit.

Digitální nástroje: Využití platforem jako Kahoot, Padlet a Canva k vytváření interaktivních vzdělávacích zážitků.

Klíčové strategie:

Projektové vyučování: Podporovat studenty v práci na projektech, které aplikují jejich znalosti na reálné scénáře.

Vyprávění příběhů: Využívejte techniky vyprávění příběhů, abyste učení přiblížili a učinili ho poutavějším.

Platformy sociálního učení: Usnadněte vzájemnou podporu a vytváření sítí prostřednictvím sociálních vzdělávacích platforem.

7. NÁSTROJE PRO UDRŽENÍ SOUSTŘEDĚNÍ DOSPĚLÝCH ÚČASTNÍKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Udržení soustředění dospělých studentů vyžaduje používání strategií, které přerušují dlouhé výukové hodiny a udržují studenty v pozornosti. Účinné jsou následující nástroje a strategie:

Krátké výukové intervaly: Vyhněte se dlouhým výukovým dobám, abyste předešli nudě.

Sebehodnocení: Umožňují účastníkům vzdělávání stanovit a vyhodnotit své vlastní cíle.

Přestávky: Plánování pravidelných přestávek k osvěžení a vstřebání informací.

Klíčové strategie:

Interaktivní aktivity: Využívání kreativních úkolů, kvízů a multimediálních zdrojů k udržení zájmu.

Energizéry: Zařadte dynamické aktivity, které udrží studenty zaujaté a pozorné.

Jasně cíle výuky: Stanovte jasné cíle a poskytněte pravidelnou zpětnou vazbu, abyste studenty udrželi na správné cestě.

8. DIGITÁLNÍ NÁSTROJE VE VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

Digitální nástroje hrají v moderním vzdělávání dospělých zásadní roli, protože poskytují flexibilitu a dostupnost pro studenty. Následující nástroje byly v různých zemích označeny za účinné:

E-learningové platformy: Nástroje jako Google Classroom, Quizlet a Duolingo nabízejí flexibilní možnosti vzdělávání.

Interaktivní média: Video, podcasty a interaktivní kvízy jsou vhodné pro různé styly učení.

Integrace umělé inteligence: Programy podporované umělou inteligencí poskytují personalizovanou výuku.

Klíčové strategie:

Modely smíšeného učení: Kombinují online a prezenční výuku pro dosažení maximální flexibility.

Adaptivní vzdělávací systémy: Využívají technologie k přizpůsobení vzdělávacích zkušeností individuálním potřebám.

Interaktivní digitální nástroje: Zapojte nástroje, které zapojí studenty a učiní výuku interaktivnější.

9. DOPORUČENÍ PRO ODPOVĚDNÉ OSOBY

Pro řešení problémů, kterým čelí dospělí s nízkou kvalifikací, a pro zvýšení účinnosti systémů vzdělávání dospělých je nezbytné, aby tvůrci politik prováděli komplexní a cílené strategie. Následující doporučení mají za cíl zvýšit dostupnost, podpořit spolupráci, propagovat flexibilní modely vzdělávání, uznávat a potvrzovat předchozí vzdělávání a zvyšovat povědomí o významu celoživotního vzdělávání.

Zvýšení dostupnosti

Finanční podpora: Pro snížení finančních překážek a zvýšení účasti na vzdělávání dospělých je zásadní poskytovat dotace, granty a stipendia zaměřené speciálně na osoby s nízkou kvalifikací a na dospělé studenty. Finanční podpora institucí vzdělávání dospělých jim navíc umožní nabízet cenově dostupné nebo bezplatné kurzy, čímž se vzdělávání stane dostupnějším pro ty, kteří ho nejvíce potřebují.

Školení v oblasti digitální gramotnosti: Rozvoj komplexních programů digitální gramotnosti je nezbytný pro překlenutí digitální propasti a zajištění inkluзивity. Začlenění školení v oblasti digitálních dovedností do všech programů vzdělávání dospělých vybaví studující potřebnými kompetencemi pro efektivní orientaci v moderních vzdělávacích technologiích a jejich využívání, čímž se zlepší jejich zkušenosti se vzdáváním a zaměstnatelnost.

Flexibilní možnosti vzdělávání: Rozšiřování kombinovaných a online vzdělávacích platforem je zásadní pro zajištění flexibilních vzdělávacích plánů, které vyhovují různým potřebám studujících. Podpora modulů mikroučení navíc umožní studujícím věnovat se vzdělávacímu obsahu v krátkých, zvládnutelných úsecích, díky čemuž bude vzdělávání pro dospělé studující přístupnější a méně časově náročné.

Klíčové strategie:

- *Dotace a granty: Vyčlenit finanční prostředky na snížení finanční zátěže dospělých studentů s nízkou kvalifikací.*
- *Programy digitální gramotnosti: Zavedení rozsáhlého školení digitální gramotnosti s cílem zvýšit schopnosti studujících.*
- *Kombinované vzdělávání: Rozvíjet a podporovat možnosti kombinovaného vzdělávání online a prezenční formou.*

Podporovat spolupráci

Podporovat partnerství: Podporovat spolupráci mezi vzdělávacími institucemi, průmyslovými podniky a vládními orgány je nezbytné pro vytvoření uceleného a podpůrného vzdělávacího ekosystému. Podpora partnerství s komunitními organizacemi může dále podpořit realizaci programů vzdělávání dospělých a zajistit jejich relevanci a dostupnost pro místní obyvatelstvo.

Zapojení komunity: Podpora komunitních vzdělávacích iniciativ, které zahrnují kurzy praktických dovedností a místní akce, může zvýšit relevanci a poutavost vzdělávání pro dospělé studenty. Zprostředkování akcí a platforem pro navazování kontaktů mezi vzdělavateli, tvůrci politik a studujícími, které jim umožní sdílet osvědčené postupy, pomůže vybudovat silnou, spolupracující komunitu zaměřenou na celoživotní vzdělávání.

Vytváření sítí a sdílení znalostí: Vytváření regionálních a celostátních fór pro výměnu nápadů, zdrojů a osvědčených postupů zvýší kvalitu a konzistentnost programů vzdělávání dospělých. Vytváření online platform pro neustálý profesní rozvoj a spolupráci mezi vzdělavateli dospělých dále podpoří jejich růst a efektivitu, což v konečném důsledku přinese prospěch studujícím.

Klíčové strategie:

- *Institucionální spolupráce: Vytváření partnerství s cílem posílit sdílení zdrojů a inovace.*
- *Vzdělávání v rámci komunity: Zapojte studující prostřednictvím vzdělávacích aktivit zaměřených na komunitu.*
- *Fóra profesního rozvoje: Rozvíjejte fóra a online platformy pro sdílení znalostí mezi pedagogy.*

Zavádění flexibilních modelů učení

Smíšené vzdělávání: Vývoj smíšených modelů vzdělávání, které kombinují online a prezenční výuku, může zajistit flexibilitu potřebnou k přizpůsobení se různým vzdělávacím preferencím a rozvrhům. Zajištění široké dostupnosti těchto modelů a jejich podpory odpovídajícími zdroji pomůže maximalizovat jejich účinnost a dosah.

Mikroučení: Vytváření krátkých, cílených vzdělávacích modulů přizpůsobených tak, aby se vešly do nabitého rozvrhu studujících, může učinit vzdělávání zvládnutelnějším a méně skličujícím. Využití mikrovzdělávání upevnění klíčových pojmů a dovedností umožňuje efektivnější a cílenější učení, které pomáhá studujícím efektivně udržet a aplikovat znalosti.

Adaptivní výukové systémy: Zavedení adaptivních vzdělávacích technologií, které přizpůsobují vzdělávací obsah individuálním potřebám studentů, může poskytnout personalizovanější a efektivnější vzdělávací zkušenosti. Průběžné školení pedagogů o efektivním využívání adaptivních výukových systémů zajistí, že tyto technologie budou plně využívány, což bude přínosem jak pro pedagogy, tak pro studenty.

Klíčové strategie:

- *Pružné plánování: Podporovat modely vzdělávání, které se přizpůsobují různým rozvrhům studentů.*
- *Mikroučební moduly: Vytvářejte krátké, cílené vzdělávací jednotky.*
- *Personalizované učení: Využívejte adaptivní technologie k přizpůsobení vzdělávacích zkušeností.*

Uznávání a ověřování

Uznávání předchozího učení: Rozvoj systémů uznávání a ověřování předchozího vzdělávání a pracovních zkušeností je zásadní pro uznání dovedností a znalostí, které dospělí již mají. Vytvoření cest pro dospělé, které jim umožní převést jejich předchozí učení do formální kvalifikace, může významně zvýšit jejich zaměstnatelnost a motivaci k dalšímu vzdělávání.

Certifikace: Nabídka certifikací pro programy vzdělávání dospělých, které jsou uznávány průmyslovými odvětvími a zaměstnavateli, může účastníkům vzdělávání přinést hmatatelnou návratnost investic. Sladění těchto certifikací s národními kvalifikačními rámci usnadní uznávání dovedností a zajistí, že kvalifikace studujících bude ceněna a přenositelná v různých odvětvích a regionech.

Kariérové poradenství: Rozšíření přístupu ke službám kariérového poradenství a orientace má zásadní význam pro pomoc dospělým při orientaci v různých vzdělávacích příležitostech, které jsou jim k dispozici. Poskytování průběžné podpory a mentorství může dále posílit vzdělávací a kariérový rozvoj a zajistit, aby dospělí měli k dispozici potřebné zdroje a povzbuzení pro úspěch na své vzdělávací cestě.

Klíčové strategie:

- *Ověřování předchozího vzdělávání: Uznávání a potvrzování předchozích zkušeností a učení dospělých.*
- *Certifikace uznávané v odvětví: Nabídka certifikátů, které zvyšují zaměstnatelnost.*
- *Služby na podporu kariéry: Poskytují poradenství a mentoring pro dospělé studenty.*

Zvyšování povědomí

Osvětové kampaně: Zásadní význam má provádění celostátních a regionálních kampaní, které informují potenciální studenty o programech vzdělávání dospělých. Využití různých mediálních kanálů může pomoci oslovit široké publikum a povzbudit více dospělých k účasti na možnostech celoživotního vzdělávání.

Šíření informací: Zlepšení šíření informací o možnostech celoživotního vzdělávání prostřednictvím uživatelsky přívětivých online platform zajistí, že potenciální účastníci vzdělávání budou mít snadný přístup k příslušným podrobnostem. Spolupráce s místními organizacemi při šíření těchto informací může dále zvýšit informovanost a zapojení komunity.

Mediální kampaně: Vyzdvihování úspěšných příběhů dospělých studentů může sloužit jako inspirace a motivace pro další vzdělávání. Prezentace osobních a profesních výhod dalšího vzdělávání může pomoci snížit stigma spojené se vzděláváním dospělých a povzbudit více osob, aby tyto příležitosti využily.

Klíčové strategie:

- *Propagační kampaně: Zahájení iniciativ na zvýšení povědomí o vzdělávání dospělých.*
- *Dostupnost informací: Zajistěte snadnou dostupnost informací o možnostech vzdělávání.*
- *Úspěšné příběhy: Využívejte média ke zdůraznění výhod a úspěchů dospělých studentů.*

Realizace těchto doporučení bude vyžadovat společné úsilí tvůrců politik, vzdělavatelů, průmyslových odvětví a komunitních organizací. Zvýšením dostupnosti, podporou spolupráce, propagačními flexibilními modely vzdělávání, uznáváním a potvrzováním předchozího vzdělávání a zvyšováním informovanosti mohou tvůrci politik vytvořit inkluzivnější a efektivnější systém vzdělávání dospělých. To nejen umožní dospělým s nízkou kvalifikací plně rozvinout svůj potenciál, ale také podpoří kulturu neustálého vzdělávání a osobního rozvoje. Projekt „One Step Up“ poskytuje plán pro zlepšení systémů vzdělávání dospělých v celé Evropě, který zajistí, že všichni dospělí budou mít možnost zlepšit své dovednosti, znalosti a zaměstnatelnost.

10. ZÁVĚR

Projekt „One Step Up“ poskytl cenné informace o stavu vzdělávání dospělých v osmi evropských zemích: Litva, Francie, Polsko, Česká republika, Irsko, Portugalsko, Kypr a Chorvatsko. Prostřednictvím kombinace fokusních skupin a rozsáhlého desk research tento projekt poukázal jak na silné stránky, tak na problémy současné praxe vzdělávání dospělých a navrhl komplexní doporučení pro tvůrce politik, jak zlepšit systémy vzdělávání dospělých.

Různorodé přístupy ke vzdělávání dospělých: Země zapojené do tohoto projektu využívají širokou škálu strategií a modelů, jak zapojit dospělé s nízkou kvalifikací do celoživotního vzdělávání. Mezi tyto strategie patří vzdělávání spojené s prací, komunitní vzdělávání, programy digitální gramotnosti a inovativní andragogické přístupy, jako je mikrovzdělávání a gamifikace.

Společné překážky: Navzdory různorodosti přístupů přetrvávají ve všech zemích společné překážky. Patří mezi ně finanční omezení, problémy s řízením času, nedostatek digitálních dovedností a sociální stigma. Řešení těchto překážek má zásadní význam pro zvýšení míry účasti a zajištění účinnosti programů vzdělávání dospělých.

Význam digitálních dovedností: Potřeba aktualizace digitálních a andragogických dovedností mezi vzdělavateli dospělých je všeobecně uznávána. Digitální gramotnost je pro vzdělavatele i studující nezbytná, aby se mohli efektivně pohybovat v moderních vzdělávacích nástrojích a platformách. Programy zaměřené na zvyšování digitálních dovedností mají zásadní význam pro to, aby bylo vzdělávání dospělých přístupnější a relevantnější.

Úloha státního financování: Vládní podpora hraje v úspěšnosti programů vzdělávání dospělých zásadní roli. Finanční podpora pro studující, financování vzdělávacích institucí a pobídky pro partnerství s průmyslem jsou nezbytné pro udržení a rozšíření iniciativ v oblasti vzdělávání dospělých.

Inovativní a flexibilní modely vzdělávání: Inovativní modely, jako je smíšené vzdělávání, mikrovzdělávání a adaptivní vzdělávací systémy, se ukázaly jako velmi slibné pro zapojení dospělých s nízkou kvalifikací. Tyto modely poskytují flexibilitu potřebnou k přizpůsobení se různým vzdělávacím preferencím a rozvrhům, čímž se vzdělávání stává dostupnějším a efektivnějším.

Uznávání a ověřování předchozího vzdělávání: Systémy uznávání a ověřování předchozího vzdělávání a pracovních zkušeností jsou zásadní pro motivaci dospělých k návratu ke vzdělávání. Tyto systémy pomáhají překlenout propast mezi informálním učením a formální kvalifikací, čímž zvyšují zaměstnatelnost a kariéerní vyhlídky.

Zapojení a spolupráce s komunitou: Spolupráce mezi vzdělávacími institucemi, průmyslovými podniky a komunitními organizacemi je klíčová pro vytvoření podpůrného vzdělávacího ekosystému. Vzdělávací iniciativy na úrovni komunit a platformy pro vytváření sítí pro vzdělavatele a zúčastněné strany zvyšují dosah a dopad programů vzdělávání dospělých.

Projekt „One Step Up“ zdůraznil zásadní potřebu inovativních a flexibilních přístupů ve vzdělávání dospělých. Realizací poskytnutých doporučení mohou tvůrci politik vytvořit inkluzivnější a efektivnější systémy vzdělávání dospělých, které podporují celoživotní učení a umožňují dospělým s nízkou kvalifikací plně rozvinout svůj potenciál. Tento komplexní přístup nejen zlepšuje výsledky jednotlivců, ale přispěje také k sociálnímu a ekonomickému rozvoji komunit v celé Evropě.

USTANOVA ZA
OBRAZOVANJE
ODRASLIH | ADULT
EDUCATION
INSTITUTION

CENTRE FOR THE ADVANCEMENT OF RESEARCH
& DEVELOPMENT IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY

Spolufinancováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodráží nutné oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenesou odpovědnost. Číslo projektu: 2022-1-LT01-KA220-ADU-000085898